

Interview met Alex de Kock over zijn aan MOTI geschonken verzameling protestaffiches

Door Geert Lovink

Begin september is de tentoonstelling [‘Wij Eisen Geluk’](#) in het Bredase museum voor beeldcultuur (MOTI) geopend. In het kader van de samenstelling van deze verzameling posters uit de periode 1978-1982 hield ik een online interview met de verzamelaar Alex de Kock (woonachtig te Breda) die een paar maanden geleden de posters aan het museum schonk.

Geert Lovink: Kan je ons iets vertellen hoe en waarom je indertijd deze posters hebt verzameld. Waar vond je ze? Ging je naar drukkerijen en cafe’s en woongroepen? Woonde je in die tijd ook al in Breda?

Alex de Kock: Ik was een jaar of dertig en geïnteresseerd in kunst en had iets in me om het te verzamelen. Geen geld om zogenaamde echte kunst te kopen, maar zag wel veel kunst op straat en in boekhandels liggen in de vorm van deze protestposters. Ze waren gratis of voor een gulden te koop en ik was er van overtuigd dat het bijzonder was. Bijzonder van vormgeving, maar ook bijzonder als tijdsbeeld. Ik woonde in Breda en bij mijn ouders in Tilburg en telkens als ik in het centrum was op zaterdag liep ik langs de alternatieve boekhandels en vroeg of ze posters hadden. Die kreeg ik dan vaak gratis. Na een jaar of drie, rond 1982, was het voorbij of misschien was ik er op uitgekeken.

GL: Hoe zou je de grafische vormgeving van deze actieposters beschrijven?

Is het een soort YouTube-achtige 'user generated content' avant la lettre?

AdK: Het voelde als recht uit het hart. Met veel emotie en overdrijving. Vanwege het geboorteland van mijn moeder (Oekraïne) was ik als kind al regelmatig in de Sovjet-Unie geweest en de posters deden me denken aan de manier waarop het Sovjet communisme haar ideologie aanpreeft.

GL: Het spectrum van de verschillende bewegingen waar je posters van verzamelde is echt breed. Was dat jouw invalshoek toen? Bij welke bewegingen was je zelf vooral betrokken? Sommige groeperingen waren echt radicaal, anderen daarentegen erg mainstream.

AdK: Het is nu moeilijk me voor de geest te halen hoe ik me dertig jaar geleden voelde ten opzichte van de kraakbeweging, anti-kernlobby, enz. Ik was en ben nog zeer betrokken bij onderdrukking. In een aantal gevallen was er sprake van opkomen voor het recht dat iedereen heeft. De poolse vakbond Solidarność, het recht voor vrouwen, het recht om te wonen, dat alles sprak mij aan.

GL: Welke poster vind jij het mooist en welke is je het meeste bijgebleven?

AdK: Het mooiste vind ik de muurposters en de posters die als houtsnedes zijn gemaakt. Met een kleine oplage, alleen al vanwege de techniek. De op offsetpersen gedrukte exemplaren vind ik over het algemeen wat minder interessant, vermoedelijk omdat daar te veel concessies in zaten. Om ze te drukken moest er geld zijn en dat kwam er pas als iedereen het eens was met de inhoud van de poster. Dat poldermodel vlakkt de creativiteit af.

GL: Hoe kwam je op het idee om je verzameling aan het MOTI af te staan? Heel erg bedankt trouwens voor deze geweldige geste!

AdK: Zoals gezegd heb ik de posters gedurende ongeveer drie jaar bij elkaar gezocht en vervolgens hebben ze 30 jaar netjes op elkaar gelegen op de verschillende plaatsen waar ik woonde. Af en toe keek ik er met genoegen na, maar van inlijsten en ze ergens hangen is het niet gekomen. Nu ben ik mei van dit jaar verhuisd (van Oosterhout naar Breda) en kwam ik ze weer tegen. Als je er 30 jaar niets mee doet dan heb je het niet nodig en vragen ze om een goede bestemming. Ik had het idee dat het een mooi tijdbeeld liet zien en dat ze bij het MOTI zouden passen. Omdat ik weer in Breda woonde heb ik het MOTI benaderd om ze te schenken. Tot mijn genoegen vond het MOTI het een interessante collectie en tot mijn verbazing

is er nu al een tentoonstelling. Ik hoop dat de bezoekers er van genieten en zien hoe 30 jaar geleden protestcommunicatie in Nederland er uit zag en dagelijkse kost was.

Wij Eisen Geluk!, van 28 augustus 2012 t/m 1 februari 2013 in MOTI, Breda (NL).